

Riksbankens förslag om medgivande till donation till Stiftelsen Tumba Bruk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksbanken hemställer att riksdagen lämnar sitt godkännande till de åtgärder som Riksbanken redovisat i denna skrivelse och medger att 30 miljoner kronor får överföras till Stiftelsen Tumba Bruk under bildande.

Stockholm den 14 mars 2003

På direktionens vägnar:

Lars Heikensten

Kerstin Alm

I beslutet har deltagit Lars Heikensten (ordförande), Eva Srejber, Villy Bergström, Lars Nyberg, Kristina Persson och Irma Rosenberg.

Föredragande har varit Björn Hasselgren.

Bakgrund

I samband med att Riksbanken år 2001 beslutade att teckna avtal om försäljning av AB Tumba Bruk (numera Crane AB) ansåg Riksbanken att det var angeläget att för framtiden bevara det kulturhistoriskt unika bruksområdet med tillhörande byggnader och föremål. Området, byggnaderna och föremålen överfördes därför till ett av Riksbanken för detta ändamål bildat helägt bolag, Tumba Kulturfastigheter AB. Den byggnadsminnesförklarade marken och byggnaderna samt anslutande skogsområden har därefter per den 1 oktober 2002 donerats till staten genom Statens fastighetsverk (Fastighetsverket). För den mark som saknar kulturhistoriskt värde förbereds en försäljning. Som anmäldes av Riksbanken till riksdagen i skrivelse den 27 september 2001, kompletterad av skrivelse den 14 januari 2002 till finansutskottet, planerar Riksbanken att bilda en stiftelse för bevarandet av de föremål med historiskt intresse som sålunda avskilts från AB Tumba Bruk inklusive Myntverket i Eskilstuna före försäljningen.

Finansutskottet (bet. 2001/02:FiU15) hade ingen erinran mot Riksbankens initiativ att bilda en stiftelse för den fortsatta skötseln av kulturinventarierna och det på bruksområdet belägna museet. Förberedelserna för att bilda Bruksmuseet har nu kommit så långt att beslut om riksdagens medgivande till överföring av tillgångar från Riksbanken behövs. Riksbanken lämnar i det följande en redogörelse för det fortsatta planeringsarbetet samt förslag till donation av inventarier och kapital för museets drift.

Pågående arbete och planering

Planeringen för Bruksmuseet har bedrivits tillsammans med Kungliga Myntkabinettet (Myntkabinettet), Botkyrka kommun, Fastighetsverket och Crane AB. Museiverksamheten är planerad att drivas av Myntkabinettet som en integrerad del av museets verksamhet, vari sedan tidigare ingår att förvara och visa Riksbankens mynt- och medaljsamling. Den nya verksamheten skulle på ett naturligt sätt komplettera Myntkabinettets verksamhet.

Riksbanken avser att bekosta ombyggnad av lokalerna för museiverksamheten i Tumba Bruk. Fastighetsverket som ägare och förvaltare av bruksområdet kommer att svara för ombyggnaden av lokalerna och vara hyresvärd till museet. När ombyggnaden är färdig, vilket planeras kunna ske till juli 2004, avser Riksbanken att donera museiföremålen till staten genom Myntkabinettet och bekosta en basutställning.

Ett förslag till driftbudget för museiverksamheten har utarbetats. Årliga driftkostnader har beräknats till omkring 1,3 miljoner kronor. Botkyrka kommun har uttryckt en vilja att stödja Bruksmuseet med en utfästelse om att långsiktigt bidra till personalkostnaden för museet.

För ombyggnader och färdigställande av lokalerna beräknas en kostnad om 8–10 miljoner kronor och för museiutställningen ca 8 miljoner kronor. Museiverksamheten behöver därtill förse med ett kapital, beräknat till 30 miljoner kronor, som säkerställer en långsiktig drift av verksamheten utan fortsatt stöd från Riksbanken. Kapitalbeloppet avses överföras till en av Riksbanken särskilt bildad stiftelse, Stiftelsen Tumba Bruk, vars enda ändamål skall vara att utbetala driftbidrag till Bruksmuseet. Utbetalning av kapitalbeloppet skall ske först när en plan för förvaltningen av medlen upprättats av stiftelsens styrelse och godkänts av Riksbanken.

Samråd i detta ärende har skett med myndigheten Statens historiska museer. Samråd kommer även att ske med Kulturdepartementet.